

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 35, 2021

2021-09-01

Sammanfattning

I förra marknadsbrevet som publicerades den 7 juli beskrevs hur de globala energipriserna fortsatt var höga till följd av en generellt stark ekonomisk tillväxt, ökad efterfrågan och minskande lagervolymer. Kolpriset hade precis nått sin högsta nivå på 10 år och utsläppsrättspriserna sin högsta notering någonsin. Även det globala oljepriset och det nordvästeuropeiska naturgaspriset låg på relativt höga nivåer, efter längre en period av prisuppgång.

Under sommaren har det globala oljepriset varit relativt volatilt och befinner sig nu på en lägre nivå än i början av sommaren, bland annat till följd av oro över en dämpad efterfrågan och tillkommande volymer från Iran. Samtidigt har priset stärkts under de senaste veckorna till följd av orkanen Ida som slagit hårt mot den amerikanska golfkusten, där oljeproduktion och en stor del av den amerikanska raffinaderiindustrin finns.

Priserna på den nordvästeuropeiska gasmarknaden har under sommarveckorna fortsatt stärkts och TTF nådde i början av augusti historiskt höga prisnivåer. Läget på den europeiska gasmarknaden är tight och priserna påverkas bland annat av låga europeiska gaslager.

Även kolpriset och priset på utsläppsrätter har stigit ytterligare och nått nya rekordnivåer. Priserna stärkt bland annat av stark efterfrågan från Kina och kraftigare klimatstyrmedel inom det europeiska lagstiftningsförslagspaketet Fit for 55.

*Till följd av förändringar i hantering av prisdata kommer inte alla grafer som tidigare ingick i marknadsbrevet att kunna publiceras i dagens version.

Innehåll

Sammanfattning	1
Oljemarknaden	2
Naturgasmarknaderna	4
Kol och EU ETS	6

Priser vid stängning den 30/8

Olja	ICE Brent, front month
	73,41 USD/fat ↓*
Naturgas	ICP TTF, day ahead
	--- EUR/MWh
Kol	ICE AP12, front month
	148,7 USD/ton ↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	60,76 EUR/ton ↑*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

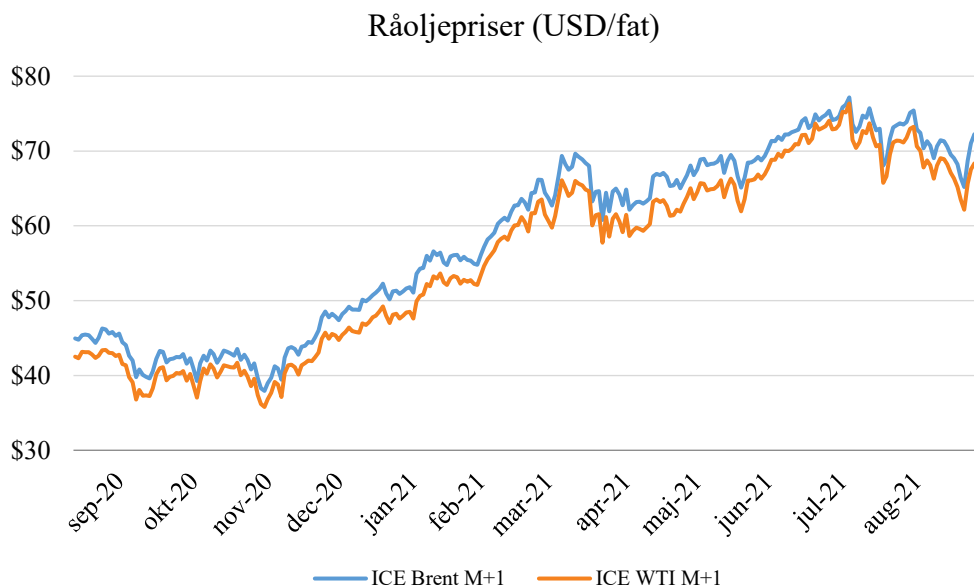
Vid sidan av arbetet med marknadsbrevet följer Energimyndigheten utvecklingen på de svenska energimarknaderna utifrån den rådande situationen med Covid-19 och uppdaterar information på Energimyndighetens hemsida. Mer information finns på www.energimyndigheten.se.

Oljemarknaden

Sedan november 2020 har oljepriset överlag stigit kontinuerligt. I början av juli låg priset (Brent M+1) på omkring USD75 per fat, vilket kan jämföras med priset i början av november 2020 som låg omkring USD40 per fat. I början av juli nådde oljepriset en pristopp till följd av att OPEC+ länderna inte kunde komma överens om vägen framåt gällande deras gemensamma produktionsminskning. Konstellationen, som består av OPEC och några andra större producenter däribland Ryssland, har sedan våren 2020 haft ett omfattande gemensamt produktionsminskningsavtal på plats för att balansera den globala oljemarknaden. I våras beslutade konstellationen att successivt släppa ytterligare omkring 2 miljoner fat olja per dag till marknaden under perioden maj till juli, till följd av den stärkta efterfrågan och minskande lagervolymer.

Anledningen till konflikten inom OPEC+ var att Förenade Arabemiraten, UAE, inte ville gå med på en förlängning av avtalet, från april 2022 till slutet av 2022, utan att få ändra sin baslinje. Baslinjen är den produktionsnivå som varje land inom produktionsminskningsavtalet har som utgångspunkt för att beräkna sin produktionsminskning. UAE menade att man har ökat sin produktionskapacitet betydligt och att den ursprungliga baslinjen därför inte är rättvisande.

Konflikten innebar initialt att priset steg men sjönk sedermera när konflikten föreföll kunna bli långdragen. Prisnedgången speglade då en oro över att partnerna inte skulle lyckas komma överens utan att UAE helt enkelt skulle dra sig ur produktionsminskningsavtalet helt, vilket skulle riskera att avtalet bröts.

Källa: Intercontinental Exchange.

I mitten av juli kom partnerna inom OPEC+ överens om att dels förlänga avtalet till slutet av 2022 dels att öka produktionen gradvis med totalt 2 miljoner fat per dag under perioden augusti till december. Några av avtalsländerna (Saudiarabien, Ryssland, UAE,

Kuwait och Irak) tillåts i och med överenskommelsen också att justera sina baslinjer något. Överenskommelsen innebar slutet för det direkta hotet om avtalshaveri och stärkte oljepriset, som klättrade upp till omkring USD75 per fat återigen i slutet av juli.

Sedan dess har oljepriset varit relativt volatilt och dalat ned till USD65 per fat för att sedan stiga åter. Den 30 augusti stängde oljepriset (Brent M+1) på USD73,4 per fat. Anledningarna till det svängiga priset under augusti har bland annat varit en oro för dämpad efterfrågan under andra halvan av 2022 till följd av delvarianten av covid-19. Under början av augusti pekade flera parametrar på minskad drivmedelsanvändning och en ökad smittspridning. Det internationella energiorganet IEA sänkte också sin prognos över oljeefterfrågan under andra halvan av 2021 med omkring 0,5 miljoner fat per dag jämfört med prognosen från juli, till följd av att det har införts nya restriktioner i flera stora oljekonsumerande länder, särskilt i Asien. I augustis prognos beräknar IEA att oljeefterfrågan kommer öka med i genomsnitt 5,3 miljoner fat per dag och uppgå till 96,2 miljoner fat per dag under 2021 och med ytterligare 3,2 miljoner fat per dag under 2022. Det kvarstår stora osäkerhet gällande smittspridningen, vilket fortsatt har stor påverkan på oljekonsumtionen.

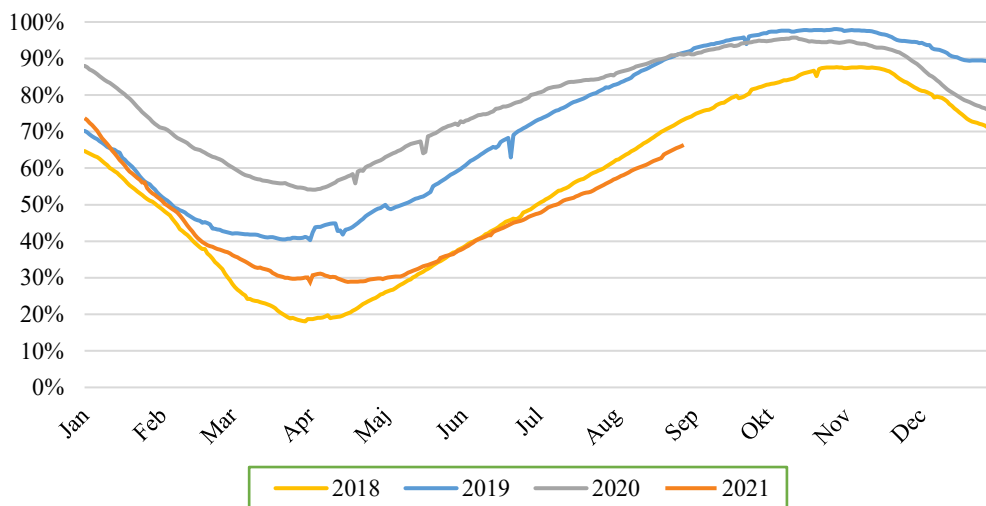
Priset har stigit under andra halvan av augusti till följd av orkanen Ida som lett till att oljeproduktion och raffinaderiverksamhet fått stänga ned längs amerikanska golfkusten och över en miljon hushåll och företag är i skrivande stund strömlösa. Under tisdagen (31/8) kom rapporter om att oljeproduktionen skulle återupptas relativt snabbt, vilket sänkte priserna något under dagshandeln. Det kan dock komma att ändras beroende på orkanens framfart. Produktpriserna kommer sannolikt påverkas i stor omfattning, eftersom en övervägande andel av den amerikanska raffinaderiverksamheten är belägen längs den drabbade kusten och bensinpriset såg ut att nå sin högsta nivå på flera år.

Det är också osäkert i dagsläget hur samtalen mellan USA och Iran gällande det så kallade kärnvapenavtalet kommer fortskrida. Avtalet förhandlades fram under 2015 och innebär bland annat att Iran begränsar sin anrikning av uran. 2018 drog den dåvarande amerikanske presidenten Donald Trump USA ur avtalet och införde sanktioner mot Iran, vilket bland annat har lett till att Irans oljeexport har minskat drastiskt. Övriga avtalsländer har försökt hålla avtalet flytande men trots att Iran inte har dragit sig ur avtalet har man ökat sin anrikning gradvis. Under våren inleddes indirekta samtal mellan USA och Iran där beskeden var tvetydiga. Det blev klart efter sista samtalsrundan i juni att inga ytterligare förhandlingar skulle ske före sommaren.

Naturgasmarknaderna

Den kalla vintern i början av året såväl som de kalla vårmånaderna medförde en förskjutning av de gasinjiceringar som normalt sett görs i de europeiska lagren under våren, vilket har medfört ovanligt låga europeiska gaslagernivåer för den här tiden på året. De europeiska gaslagerna är nu till 66 procent fyllda (28 augusti), att jämföra med 91 procent vid samma tidpunkt förra året. Den nuvarande lagerfyllnaden är den lägsta på flera år och kan jämföras med 2018, då den så kallade *beast from the east* slog till mot Europa. Den nuvarande lagernivån ligger dock under 2018 års nivåer, varför Europa ser ut att gå in i uppvärmningssäsongen med ovanligt låga gaslagernivåer.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

De låga europeiska gaslagren påverkar priserna på den europeiska gasmarknaden och priserna på den nordvästeuropeiska gasmarknaden nådde tidigare i augusti historiska pristoppnivåer då TTF M+1 stängde den 16 augusti på EUR48,1 per MWh. Förutom en oro inför vintern och uppvärmningssäsongen till följd av de låga gaslagernivåerna har den europeiska gasmarknaden också påverkats av lägre ryska gasflöden till Europa. Därtill inväntar den europeiska gasmarknaden besked om utvecklingen kring Nord Stream 2. Gazprom gjorde tidigare i augusti ett uttalande om hur omfattande gasleveranserna till Europa via Nord Stream 2 kan bli under 2021, vilket sänkte de nordvästeuropeiska gaspriserna något. Priserna steg dock snabbt åter till följd av osäkerheter kring uttalandet, vilka volymer som räknas in etc. och analytiker menar att Gazproms uttalande kan vara missvisande.

LNG-marknaden

Även LNG-priserna har stärkts under sommarn. Asiatiska spot- och forwardpriset JKM nådde den 18 augusti sitt högsta pris på flera månader vid USD17,99 per MMBtu och handlas därmed fortsatt över motsvarande kontrakt vid europeiska TTF. Den asiatiska efterfrågan har sedan vinterkölden tidigare i år fortsatt hållit i sig och de varma sommarmånaderna har medfört en starkt efterfrågan i Asien, särskilt i Kina. Under

sommaren har det globala LNG-utbudet också varit ansträngt till följd av underhållsarbeten. Den starka efterfrågan på LNG i Asien har medfört ett minskat utbud till Europa, vilket också påverkat lagerinjiceringsmöjligheterna under sommaren.

Naturgasmarknaderna har också påverkats av stark efterfrågan från Sydamerika, däribland Brasilien, där låga vattennivåer medfört ökad efterfrågan på naturgas. Den brasilianska importen av amerikansk LNG har ökat till följd av en torka som uppges vara den värsta på över 90 år. Mer än 90 procent av den brasilianska LNG-importen kom från USA under den första halvan av 2021 enligt den amerikanska energimyndigheten EIA.

Den amerikanska LNG-exporten ökar

Även i USA har naturgaspriserna stärkts under sommaren och nått högsta prisnivå på flera år, bland annat till följd av sommarens rekordvärme. Priserna vid den amerikanska handelshubben Henry Hub uppgick till i genomsnitt USD3,84 per MMBtu i juli. Skillnaden mellan europeiska kontrakt vid TTF och motsvarande kontrakt vid HH har under sommaren ökat ytterligare.

Även USA ser ut att gå in i uppvärmningssäsong med lägre gaslagernivåer än femårsgenomsnittet enligt EIA:s *Short term Energy Outlook* från augusti. Detta till följd av ett lageruttag över genomsnittet under vintern 2020–2021 och en lagerinjicering under genomsnittet under sommaren. Samtidigt har naturgasproduktionen varit oförändrad medan exporten varit hög. Den amerikanska LNG-exporten har under första halvåret 2021 ökat med 42 procent jämfört med förra året enligt EIA.

Liksom för olja påverkas den amerikanska naturgasproduktionen i mexikanska golfen också av orkanen Ida vilket medfört en oro för försenade LNG-exporter från USA.

Tät mediebevakning kring Nord Stream 2

Gasledningen Nord Stream 2 mellan Ryssland och Tyskland, har fått stor mediebevakning under sommaren. Den första delen av Nord Stream 2 var färdigbyggd i juni och Rysslands president meddelade enligt Reuters i mitten av augusti att endast 15 km återstår att bygga av den andra delen. Innan Nord Stream 2 kan tas i bruk måste den också godkännas för drift varför startdatumet fortsatt är oklart.

USA har under de senaste åren hotat med sanktioner mot Nord Stream 2 för att förhindra rörledningen. USA och Tyskland har nu nått en överenskommelse om att gas inte får användas som ett geopolitiskt vapen av Ryssland. Tyska förbundskanslern har i ett uttalande också sagt att det är viktigt att Ukraina fortsätter vara ett transitland, enligt Reuters¹.

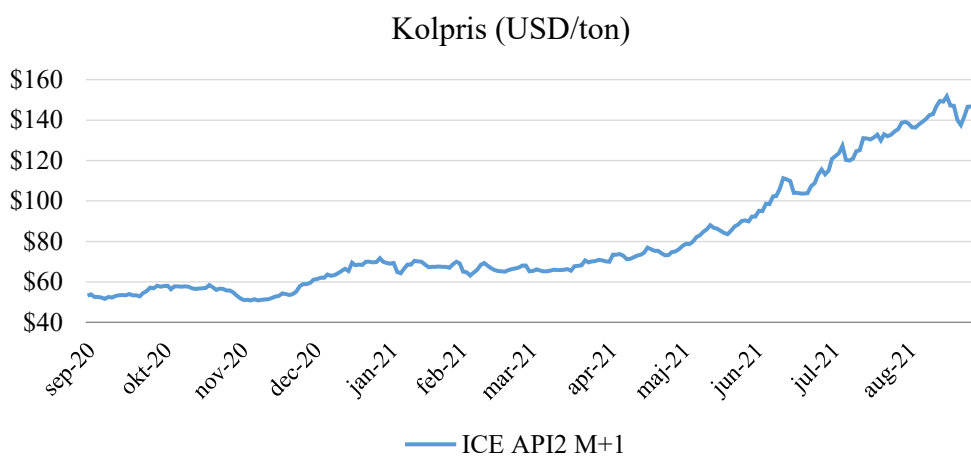
I förra veckan beslutade en tysk domstol att Gazprom måste följa de EU-regler som kräver uppdelning mellan ägande och drift av rörledningen, varför Gazprom som äger Nord Stream 2 måste överlåta den dagliga driften till en tredje part. Vidare måste också hälften av kapaciteten auktioneras ut, rapporterar EUobserver.²

¹ 22 augusti 2021.

² 26 augusti 2021.

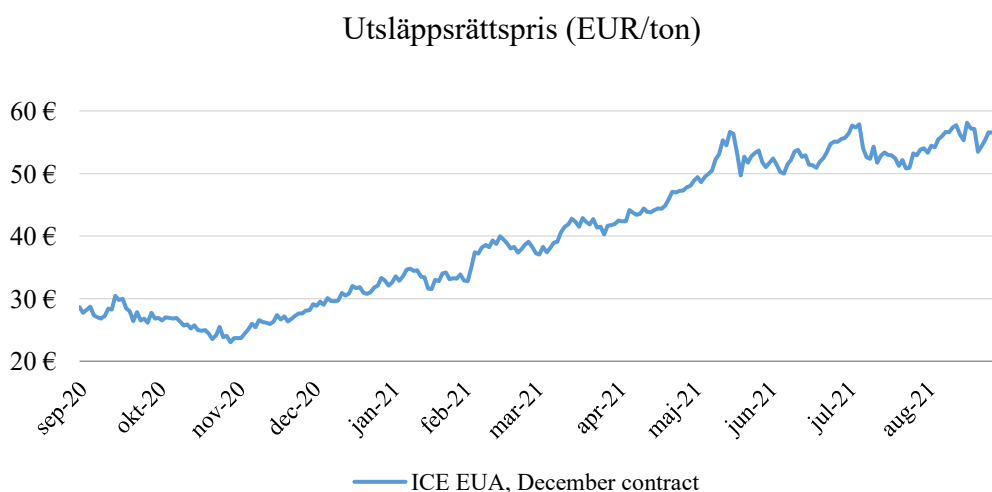
Kol och EU ETS

Under sommarmånaderna ökade kolpriset till än högre nivåer och handlades i genomsnitt under perioden juni-augusti för USD126 per ton där stängningspriset översteg USD150 per ton under mitten av augusti. Detta pris är omkring USD100 dyrare jämfört med sommarmånaderna 2020. Bakgrunden till de höga priserna är låg tillgång på marknaden då tillförseln varit sämre samt att efterfrågan från den asiatiska marknaden har pressat upp priserna på den europeiska marknaden.

Källa: Intercontinental Exchange.

Likaså har utsläppsrättspriserna nått nya rekordnivåer under sommarmånaderna och konsekvent handlats för över EUR50 per ton där högstanoteringen skedde i slutet av augusti då priset uppgick till över EUR60 per ton för första gången. Utsläppsrättspriset har följt de höga kolpriserna och även ökat i pris i samband med de kraftigare utsläppskrav som föreslås ställas inom EU i samband med Fit for 55-paketet som presenterades under sommaren.

Källa: Intercontinental Exchange.